

Et liv med hund

Når man får sin første hund er det mange nye utfordringer som raskt oppdages. Usikkerheten som ny og uerfaren hundeeier kan fort føre til små og større problemer fordi hund og eier ikke er på samme planet når det gjelder kommunikasjon.

For å bli en god hundeeier og forstå hva valpen eller hunden tenker i ulike situasjoner, kreves det kunnskap og gode rutiner!

Hvordan få et harmonisk liv med hunden – her er noen enkle grunnregler

1. Gjør som oppdretteren din har sagt!

Har du kjøpt valp av en erfaren oppdretter, så følg informasjonen du har fått derfra. Ring og spør om du har spørsmål om alt fra føring, renslighet, dressur osv. Oppdretteren din sitter med masse erfaring, og er bare glad for at du ringer. Har du derimot kjøpt valp av en førstegangsoppdretter, eller fra en useriøs oppdretter som kun leverer deg valpen og ingen informasjon må du tilegne deg kunnskap fra annet hold som hundeklubber, hundesentra eller andre med god erfaring. Husk at det er mange veier til et lykkelig hundeliv, så ikke bli forvirret over at det finnes like mange meninger som det finnes hundeeiere! Legg deg på et nivå som passer deg, og hold fast ved én metode må bli det beste rådet.

2. Innhent informasjon

Kjøp en god bok om hunders atferd og språk. Slike bøker beskriver hva hunders motivasjon og tanker er i ulike situasjoner og hvordan de viser det med bruk av kroppsspråk.

En bok som kan anbefales om nettopp dette temaet;
På talfot med hunden – De dempende signalene. Turid Rugaas

3. Innta rollen som leder

Hunder lever i komplekse sosiale grupper, og bruker kroppsspråk i sin omgang med andre hunder. De bruker MYE tid på å opprettholde en stabil gruppe via kommunikasjon, og alle hundene i gruppa har en spesifikk rolle. Vi mennesker tror det er mye aggresjon og maktkamp i slike grupper, mens det derimot er mest kommunikasjon gjennom sosial omgang, lek og nærhet for å nettopp unngå aggresjon. Hunden vil også kommunisere med deg ved hjelp av kroppsspråk og aktive handlinger. For å bli oppfattet som en leder eller et offensivt individ må du som eier innta en aktiv rolle og ta initiativ til ulike aktiviteter (gjennom lek, føringsrutiner, husregler, renslighetstrening osv.). Passive mennesker med få signaler oppfattes som utydelige individer av hunder, og vil tolkes som usikre og lite besluttsomme. En valp som vokser opp under slike forhold vil fort føle at den må ta en aktiv "lederrolle" siden ingen andre gjør det.

Det viktigste når man får en valp er derfor å innføre faste rutiner hvor du tar initiativet til hva som skal skje. Kommuniser med valpen gjennom handling og stemme. Start treningen med en gang valpen kommer i hus, og lær den enkle ord og kommandoer gjennom lek og positive treningsøvelser. Opptre selvsikkert og gi valpen masse oppmerksomhet på ditt initiativ, og ikke omvendt! Du styrer når valpen skal ut, få mat, bli aktivisert, leke og trene. Bruk mye tid på håndtering, gjør valpen vant til at du tar i den, kikker i ørene, tar på labber og holder den på fanget eller setter den på et bord. Hundemødre driver "tvangsstell" til valpers store frustrasjon, men med ømhet og et godt grep gir moren valpen beskjed gjennom slik håndtering at hun bestemmer når slike vaskerunder skal skje. Gjør det samme du også!

4. Vis hva du ønsker

Når valpen kommer i hus aner den ingen ting av hva som gjelder av regler hjemme hos deg. Den kan INGEN sosiale regler, og vet ikke for eksempel at det er fy, fy å ligge i sofaen eller tygge på duken. Derfor er det opp til deg hvor "lydig" hund du kommer til å få. For at valpen skal innordne seg dine regler som du har tenkt ut på forhånd, må den vises og læres hva som er lov og ikke. Til å begynne med må valpen behandles som et lite barn, og kravene må stilles deretter. Dette betyr derimot ikke at den ikke kan starte opplæringen umiddelbart, men ikke forvent at den stopper på dørstokken inn til kjøkkenet etter et par treninger hvis du har bestemt deg for at hunder ikke har tilgang til kjøkkenet. Det er din oppgave som eier å lære den alle reglene, og som all annen læring tar dette tid før valpen forstår hva du vil. Vis tålmodighet, og ikke minst vær konsekvent...

5. Vær konsekvent

Det aller viktigste ved trening av hund er å være konsekvent. En regel som ikke kan sies for ofte, men som ofte er det vanskeligste for mange hundeeiere. Ved å være konsekvent, blir du automatisk forutsigbar og tydelig for hunden. Hunder som lever i et hjem med ukonsekvente eiere, blir urolige og betraktes fort som en "dritthund"! De vil prøve og prøve hele dagen lang om de mest enkle reglene fortsatt gjelder, fordi den vet at i mange situasjoner får den belønning for strevet. Dette er veldig vanlig å se i situasjoner med mat, tur og sosial omgang (ligge i sofaen osv.). Det som er felles for alt dette, er at hunden vil forsøke å oppnå et gode. Alle handlinger hunder gjør vil alltid være styrt av en indre motivasjon for å få tak i et gode. Så enkle er hunder, og det er det som driver dem.

Ved å være konsekvent og innføre faste rutiner og regler, vil du få et harmonisk og rolig liv med hunden din! Jeg anbefaler det på det sterkeste... Det er også viktig og poengtere at å være konsekvent ikke betyr det samme som å være sint på hunden. Konsekvente eiere har også masser av rom for lek og kjærlig omgang med hunden, men på eierens premisser og ikke hundens.

6. Vær tydelig og tenk på kroppen din

Å være hundeeier er nesten som å drive med turn eller dans – satt litt på spissen! Hunden vil i utgangspunktet ikke høre på hva du sier, men vil observere hvordan kroppsholdningen, ansiktsuttrykket og stemmeleiet ditt er. Når du sier "sitt" for første gang, kunne du like gjerne sagt "kake". Det er armbevegelsene dine og kroppsholdningen din som får hunder til å etter hvert forstå hva du vil. Det er derfor viktig å tenke på hva du "sier" med kroppen din når du kommuniserer med hunden din. En foroverlent holdning med armene favnet ut oppfattes av oss mennesker at du skal gi bort en klem, mens en hund opplever deg som truende. Når du i tillegg smiler og kanskje ler, er misforståelsen total, ettersom å vise tenner med leppene trukket bakover oppfattes som aggresjon og sinne hos hunder. A-ha! Du innbyr til kamp!! – tenker valpen, og stikker av gårde... Ved å observere hunders kommunikasjon seg i mellom, eller kjøpe en bok som har illustrasjoner av hvordan hunder kommuniserer med hverandre, kan man unngå de mest opplagte feilene man ofte gjør.

Hunder blir jo eksperter på å tolke menneskelig kroppsspråk, men det er utrolig nyttig å lære seg hvordan hunder bruker kroppen sin til å signalisere glede, frykt og sinne og dermed forstå hvordan man selv burde oppføre seg sammen med hunder. Et tydelig kroppsspråk fra vår side kan også brukes som et nyttig verktøy ved treningen. Den mest vanlige innlæringsmetoden inkluderer en aktiv bruk av arm- og kroppsbevegelser for å lure hunden i de posisjonene vi er ute etter.

7. Behandle hunden din som en hund

Å forstå at det er en hund du har fått i huset, og ikke et barn kan bety hele forskjellen mellom et vellykket og et mislykket liv med hunden. Påstanden kan virke drøy, men mange hunder som utvikler atferdsproblemer gjør dette fordi vi ikke forstår konsekvensen av å ikke møte en hunds' behov.

Hunder har ulike motivasjoner og drifter, og det er store raseforskjeller i hvilke behov de har. Likevel er det noen grunnleggende behov alle hunder har, og de består av fysisk aktivitet, psykiske utfordringer, mat og sosial omgang. Å skaffe seg en hund fører med seg store forandringer i livet, og det er viktig å tenke på at det er tilbudet vi gir hunden som avgjør om vi får en rolig og harmonisk hund, eller en frustrert hund som ikke får utløp for de behovene den har.

Stort sett er det ikke mangelen på de basale behovene til en hund som fører med seg problemer hos mange hundeeiere, men en feilaktig oppfyllelse av behovene. Utvikling av mange fobier og angstrelaterte atferdsproblemer har en klar sammenheng med at eieren forsterker situasjoner hvor hunden opplever ubehag eller redsel. I vår menneskelig verden vil det være naturlig å trøste et barn som er redd og forklare at situasjonen ikke er noe å være redd for. Ovenfor hunder gjelder ikke denne regelen, og trøsten fra eierens side oppleves ikke som noe annet enn en beskjed om at situasjonen er farlig og må tas på alvor. Forsterkning av atferd gjelder begge veier! En hund kan derfor raskt utvikle en redsel for ulike situasjoner hvor eieren har gitt trøst tidligere, eller i situasjoner hvor eieren TROR hunden kan reagere med redsel (fyrverkeri, skudd osv.).

Det vi må tenke på er at hunder lever i nuet! De er utrolig tilpasningsdyktige, og tenker ikke på ting som har vært. Dette må vi gjøre til en stor fordel, og ikke tenke på at den kanskje kommer til å bli redd for noe eller kvele den med omsorg hvis den viser redsel i enkelte situasjoner. Det er vi som i størst grad gjør hundene våre redde i enkelte situasjoner. Ikke gjør hunden din denne bjørnetjenesten!